

Posudek oponenta na diplomovou práci Kristýny Mylové

na téma:

„Srovnání spolupráce profesionálů během rozvodů ve vybraných evropských zemích“

Předložená diplomová práce se zabývá srovnáním spolupráce profesionálů během rozvodů v ČR a vybraných evropských zemích. Téma je aktuální a poměrně náročné na zpracování s ohledem na potřebu interdisciplinárního přístupu. Otázky související s hledáním postupů a řešení, jak dosáhnout nejlepšího zájmu dítěte v případech, kdy dochází k rozpadu rodin v důsledku rozvodu a je třeba úpravy poměrů k nezletilým dětem, jsou velmi složité. I v ČR lze sledovat určitý posun např. v možnostech využití mediace, či zkoušení některých příkladů dobré praxe ze zahraničí, zároveň je třeba analyzovat i specifika českého prostředí. Proto se ucelené zpracování dané problematiky jeví jako velmi přínosné.

Práce je rozdělena na dvě základní části – část označenou jako teoretická část věnovanou popisu a analýze situace v ČR a „empirickou část,“ věnovanou srovnání s Německem, Spojeným královstvím a Slovenskem. Práce též obsahuje úvod, závěr, abstrakty v českém a anglickém jazyce a obsah. Lze říci, že obsah diplomové práce v zásadě odpovídá zadání, diplomantka se neodchyluje od zadané problematiky.

Z hlediska struktury práce je třeba říci, že především v teoretické části nemají někdy kapitoly logickou návaznost, např. obecné pojmy jako je např. rodičovská odpovědnost či nejlepší zájem dítěte navazují až po výkladu o druzích rozvodu a svěření dítěte do péče či úloze jednotlivých profesionálů v řízení o úpravě k nezletilým dětem. Také výklad o tom, jak je uplatňována Cochemská praxe v ČR, předchází obecnému vymezení tohoto pojmu aj. Další problém práce spočívá v tom, že, zejména pokud jde o rozbor právní úpravy, diplomantka vychází často pouze ze sekundárních zdrojů, někdy dokonce z pouze např. z diplomových prací, či starších sekundárních pramenů relevantních před účinností současného občanského zákoníku, což vede k věcným nesprávnostem. V závěrečném seznamu literatury sice uvádí i relevantní zdroje (např. Hrušáková, M. a kol. Rodinné právo, Praha, C. H Beck, 2015), nicméně v práci na něj přímo neodkazuje a ze zpracování dané problematiky je zřejmé, že se s ním v dostatečné míře neseznámila. Totéž platí o tom, že při zpracování statistických údajů o soudní praxi v oblasti opatrovnických soudů by bylo vhodné pracovat s primárními zdroji, tj. oficiálními statistikami Ministerstva spravedlnosti volně dostupnými na stránkách Justice.cz, pod rubrikou infodata.

V návaznosti na to lze poukázat na to, že se v práci objevují věcné nepřesnosti či nesprávnosti - např. ve vymezení společné péče (str. 30 – nejde o to, kdo se stěhuje – to může být právě jeden ze způsobů střídavé péče, princip společné péče spočívá v tom, že oba rodiče mají ve stejném rozsahu rodičovskou odpovědnost stále i pokud jde o péči, nejen v přesně vymezeném období), dále např. používání již zastaralého pojmu rodičovská zodpovědnost na některých místech práce. Neúplně též vymezuje situace, kdy zaniká rodičovská odpovědnost na str. 36. Dále lze poukázat na to, že i v ČR lze v současné době rozhodnout o střídavé péči jen na návrh jednoho rodičů – není nutný návrh či dohoda obou rodičů (srov. tvrzení diplomantky na str. 60).

Diplomantka též při popisu stávající situace užívá někdy poměrně kategorická obecná tvrzení, např. o problematické roli advokátů, kteří se snaží pouze spor vyhrát. Je třeba si uvědomit, že je pravda, že advokát nepochybně hájí zájem klienta, nicméně – je třeba si položit otázku, co to znamená právě v opatrovnických věcech. Co je tou výhrou. Je třeba upozornit, že v praxi je to často právě advokát, který se snaží dovést klienta k rozumnému kompromisu a dohodě, který povede k tomu, že do budoucna nebudou problémy s výkonem takového rozhodnutí, se všemi důsledky s tím spojenými. Ostatně v případech tzv. nesporných rozvodů jsou to často právě advokáti, kteří pomáhají dojednat dohodu o úpravě poměrů k dětem mezi rodiči a to bez potřeby zapojení dalších profesionálů.

V rámci obhajoby by se též mohla diplomantka zaměřit na to, co přesně míní nařízenou mediací (st. 21) a kdo ji tedy realizuje, když mediátory dle zákona o mediaci soud dle diplomantky nemůže využít.

V části, kde se věnuje srovnání se zahraničními úpravami, pak zejména v některých případech, vychází hlavně z webových stránek některých organizací, které se zapojují do řízení, což nemusí podávat úplný pohled na danou problematiku. Pochybnosti lze mít také např. o úplnosti výčtu předpisů, které se týkají dané problematiky – viz např. opomenutí významné Evropské úmluvy o výkonu práv dětí (sd. č. 54/2001 Sb. m. s.), která se týká právě participačních práv dětí a možností jejich realizace a její bližší analýzy, což se týká problematiky, kterou se diplomantka zabývá. Nicméně přes výše uvedené nedostatky se jí do jisté míry podařilo provést základní srovnání dle zvolených kritérií a v rámci diskuze pak označit některá problematická místa současné praxe a dále též formulovat, byť ne příliš konkrétně, některé náměty na zlepšení stávající praxe.

Větší pozornost mohla diplomantka věnovat formální stránce práce. Jedná se např. o obvyklé zarovnání textu do bloků. Z hlediska stylistického zpracování diplomantka poměrně často používá ich formu. Některé části textu nejsou stylisticky příliš zdařilé a někdy i zřejmě dostatečně zkontrolované, což snižuje srozumitelnost textu – např. „mediace dokáže profitovat v asi v 40-70 procentech...“ – str. 23; „multidisciplinární spolupráce napomáhá k tomu, aby docházelo k propojování jednotlivých odborníků“ str. 38; „Na doporučení soudu může rodičovskou dohodu médii komerční nebo úřadům kontrahovaný mediátor“ str. 58; či zaměňování pojmu soudce a soudní znalec - str. 24 - 25. V textu se též objevují gramatické chyby či překlepy – např. Nový občanský zákoník, Jugentamt.

Diplomantka zpravidla vyznačovala prameny, z nichž čerpala pro zpracování své diplomové práce, jak je to obvyklé při zpracování vědecké práce, lze zaznamenat problémy s citací elektronických zdrojů, srov. např. uvádění URL adresy aj prvků přímo v textu práce. Určitou výtku lze také uvést u uvádění zákonných předpisů. Autorka je neoznačuje přesně. Vždy, pokud uvádí předpis poprvé, měla by uvést jeho celý název, včetně jeho číselného označení. Pak je již možné pracovat se zkráceným označením či přímo zkratkou. Nutno však podotknout, že je uvádí alespoň v závěrečném seznamu zdrojů. V případě citace konkrétní části přepisu by vždy měla uvádět, o jaké konkrétní ustanovení se jedná.

Někdy autorka neuvádí zdroje, ze kterých vychází při formulaci některých tvrzení – např. o nedostatečné prestiži OSPODů na str. 21.

V návaznosti na výše uvedené lze říci, že předložená práce ještě splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. V případě, že bude úspěšně obhájena, navrhuji ji klasifikovat známkou dobře.

V rámci obhajoby se je kromě výše zmíněných problémů může diplomantka uvést, byť v závěru sama uvádí, že v současné době není nutné měnit legislativu, jaké konkrétní změny právní úpravy by mohly přispět k posílení spolupráce profesionálů a zavedení případů dobré praxe do obecné praxe rozhodování o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu.

V Plzni, dne 25. 8. 2018

JUDr. Jana Hulmáková, Ph.D.